

ἵππεσβολῆ [hyperbolē], ἀριστοκρατικός [aristokratikós]. Je-li na začátku dvojhlaska, píše se přídech až nad její druhou samohláskou: εὐγενής [eugenes]. Ostrý přídech se vždy píše též nad počátečním ró, které se původně vyslovovalo aspirovaně: ῥόδος [Rhodos]. Dnes ró ve výslovnosti většinou neaspirujeme.

Někdy se dvě různá slova mohou lišit pouze přídechem, např. ὄρος hora x ὄρος hranice.

Délky samohlásek

8. Samohlásky ε a ο jsou vždy krátké, η a ω vždy dlouhé; α, ι, υ jsou někdy krátké, někdy dlouhé. Ve slovnících a gramatikách se délky těchto samohlásek vyznačují pomocí vodorovné čárky nad písmenem (tzv. makron): ᾱ, ῑ, ῡ. Tímto způsobem značíme délky i v této učebnici. Je-li samohláska v naší učebnici bez makra, je automaticky krátká. Chceme-li na krátkost samohlásky výslovně upozornit, můžeme nad písmeno udělat oblouček: ᾰ, ῖ, ῦ.

V běžných textech se nicméně délky nevyznačují a předpokládá se, že čtenář je zná nebo si je dohledá ve slovníku.

Interpunkce

9. Řecký otazník se píše jako náš středník. Pro středník, resp. dvojtečku se v řečtině užívá zvýšené tečky (·). Čárka a tečka jsou stejné jako v češtině.

Cvičení

1. Čtěte a odhadněte význam slov:

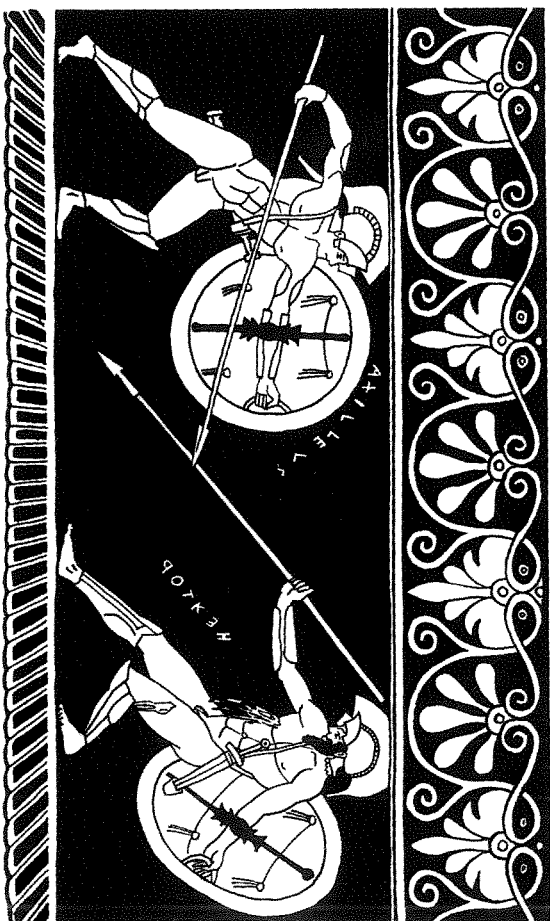
ἀξιολογία, ἄοκνος, ἄσβεστος, αὐτόματον, βάββαρος, βιογραφία, βίος, βιβλίον, γραφή, γάγγραινα, γυμνάσιον, γένεσις, δημοκρατία, δημιουργός, διδύλωσις, δαίμων, δράμα, ἐγώ, ἔξοδος, ἐκλείψις, ἐπίγραμμα, ἔσχατος, ζῶον, ζῶνη, θεός, θέατρον, θεραπεία, ἰατρεία, ἱπποπόταμος, ἱστορία, κόσμος, κρίσις, λαβύρινθος, λόγος, μεταφορά, μέτρον, νόσθα, νέκταρ, ξένος, ὄρνις, ὄψις, πάνθηρ, ποιητής, πολιτικός, πῆκταρ, συγκρητισμός, σὺμβολον, συνώνυμος, τακτικός, τόνος, ὕβρις, ὕμνος, φαινόμενον, φάλαγξ, φιλοσοφία, χαρακτήρ, χρόνος, ψυχή, ᾠδή, ὠκεανός.

2. Čtěte následující vlastní jména:

Ἀϊσκατος, Ἀοιδά, Ἄφροδίτη, Δελφοί, Ἐρικόςουρος, Εὐπριτίδης, Ἡράκλειτος, Ἴω, Ἴκωνία, Ζενοφῶν, Στροϊκός, Ὑάκινθος, Χρόαιπτος.

3. Čtěte následující jména:

ΗΘΟΣ, ΖΕΝΟΦΩΝ, ΧΑΟΣ, ΔΕΛΦΟΙ, ΤΗΓΑΣΟΣ, ΘΗΣΕΥΣ, ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΣ, ΘΥΕΣΤΗΣ, ΡΩΜΗ, ΧΑΡΙΣ, ΨΥΧΗ, ΩΡΙΩΝ.

Identifikujte zápasící hrdiny na attickém červenofigurovém kráteru (500–480 př. n. l., British Museum, London).

⊕ Ε Ξ Ε Λ Υ Ξ Ο Υ Ι Ν Π Δ Κ Λ Α Β Μ Ε Ψ Ω Γ Ν

Ξ Υ Α Υ Ο Ρ Ο Η Δ Ρ Ο Τ Χ Ξ Ξ Ξ

Α Τ Ι Δ Ο Ρ Φ Α } Ι Ρ Α Ξ

Α Ν Τ Ι Ο Ν Ο Σ

Σ Α Ν Α ⊕

Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Χ Υ Φ Ψ Ω

Pokuste se přečíst archaické nápisy na obrázcích. Mějte na paměti, že: (1) Směr psaní může být i zprava doleva. (2) Jednotlivá písmena mohou být o 90° či 180° otočena. (3) Ostrý přídech může být zapisován jako „H“. (4) Dlouhé hlásky [é] a [ó] mohly být psány pomocí krátkého „E“ a „O“ namísto „H“ a „Ω“. (5) Chí se může psát jako „Y“. Ukázkou celé písmenné řady nabízí abecedář na číši z r. 420 př. n. l. (zéta na něm figuruje jako Ι, mezi epsilon a zéta je znak pro zaniklé písmeno „digamma“. Čtené jako lw: samostatný znak pro ómega schází).